

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi ve No: 30.04.2021/ 314
Karar Tarihi ve No : 30.04.2021/ 6876

17.07.22
Toplantı Yeri
ÇANAKKALE

Çanakkale İli, Ezine İlçesi, Mahmudiye Köyü, Yerkesiği Mevkii'nde yer alan; 30.09.1996 tarih ve 96/8676 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Troya Tarihi Milli Park Alanı olarak belirlenerek 07.11.1997 tarih ve 22810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe giren; Çanakkale Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 15.10.2003 tarih ve 2460 sayılı kararı ile 1/ 25000 ölçekli Revizyon Troya Tarihi Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planının uygun olduğuna karar verilen; yine aynı Kurulun 21.02.2010 tarih ve 4736 sayılı kararı ile kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının gösteriminin yapıldığı, karar eki 1/ 25000 ölçekli haritada sınırları belirtilen Troya Tarihi Milli Park Alanında A-1 "1. Derece Arkeolojik Sit Alanı" lejantı ile gösterimi yapılan alanda kalan; Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 26.05.1995 tarih ve 2414 sayılı kararı ile İ.16.a.09.c pafta, 1843, 1868, 2016 parseller üzerinde yer alan Köşkün Anıt Eser olarak, parsellerin ise 1. derece arkeolojik sit alanı olarak tesciline karar verilen; aynı Kurulun 01.04.1988 tarih ve 2 sayılı kararı ile Cezayirli Hasan Paşa Köşkünün korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlığı özelliği göstermesi sebebiyle 2863 ve 3386 sayılı Yasa uyarınca tescil edilmesine, köşkün yakın çevresinde bulunan cami, namazgah vb. yapı kalıntılarının, Çanakkale Müzesi uzmanlarınca incelenerek hazırlanacak bilgi ve belgelerin iletilmesinden sonra bu yapıların değerlendirilebileceğine karar verilen; aynı Kurulun 07.10.1988 tarih ve 111 sayılı kararı ile Cezayirli Hasanpaşa Köşkü etrafının 1.derece arkeolojik sit alanı olarak tescil edilen; sit irdeme çalışmalarının değerlendirilmesi sonucunda, Çanakkale KTVKKBK'nın 22.01.2010 tarih ve 4711 sayılı kararı ile Cezayirli Hasan Paşa Köşkünün bulunduğu alanın karar eki sit haritasında sınırları belirlenen 1.derece arkeolojik sit alanında kalan; Kurulumuzun 26.03.2018 tarih ve 4512 sayılı kararı ile karar eki 1/5000 ölçekli haritada yeri ve koordinatları belirtilen kadastral yolun bakım-onarım çalışmalarının tescilli Cezayirli Hasan Paşa Köşküne ulaşımın sağlanması ve söz konusu yapının restorasyonunun yapılabilmesi amacıyla yapılacak çalışmalarda kadastral yolun dışına çıkılmaması, 1. Derece Arkeolojik Sit Alanında kalan kısımlarda kum üzerine sökülebilir kilit parke taş kullanılması ve 1-3. Derece Arkeolojik Sit Alanında kalan kısımlarının Müze Müdürlüğü denetiminde yapılması kaydıyla Kurulumuzca sakınca bulunmadığına karar verilen; mülkiyeti maliye hazinesi adına kayıtlı, 2016 numaralı parseldeki tescilli Cezayirli Hasan Paşa Köşkü'nün Rölöve Çizimi ile Restitüsyon Projeleri, Analitik Rölöve, Malzeme Analiz Paftaları ve raporlarının değerlendirilmesine ilişkin Çanakkale İl Özel İdaresi, Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü'nün 14.04.2021 tarih ve E.7070 sayılı yazısı ve ekleri ile 26.04.2021 tarih ve 732830 sayılı uzman raporu okundu, ilgili dosyası incelendi, yapılan görüşmeler neticesinde:

Çanakkale İli, Ezine İlçesi, Mahmudiye Köyü, Yerkesiği Mevkii'nde yer alan, Troya Tarihi Milli Parkı'nda ve 1. derece arkeolojik sit alanında kalan, mülkiyeti maliye hazinesi adına kayıtlı, 2016 ve özel mülkiyet adına kayıtlı 1868 numaralı parsellerdeki tescilli Cezayirli Hasan Paşa Köşkü, havuzlu köşk, avlu içindeki köşk, hamam vb. kalıntılarının, 1770-1789 yıllarında Osmanlı Devleti'nde Kaptan-ı Derya, sadrazamlık vb. birçok görevlerde bulunmuş, Limni Adası ve Çanakkale çevresi boğaz güvenliğini sağlama sonrasında "Gazi" unvanı verilmiş olan Cezayirli Hasan Paşa'nın çiftlik yerleşimi olması, yanı sıra inşa malzemesi ve kurgusu ile Çanakkale yöresinde bilinen tek örnek olması hususları ile tarihsel, simgesel, anı ve estetik değerleri göz önünde bulundurularak yapı ve kalıntıların koruma grubunun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararı uyarınca "1. Grup" olarak belirlenmesine; sunulan tescil fişinin uygun olduğuna; Cezayirli Hasan Paşa Köşkü ve çevresi Osmanlı Dönemi yerleşimine ait 22.01.2010 tarih/ 4711 sayılı kurul kararı eki koordinatlar ve 1/25000 ölçekli haritada sınırları belirlenen 1. ve 3. derece arkeolojik sit alanına ilişkin sınırların, alt ölçekli haritalara aktarımının yapılarak hazırlanacak sayısal haritaların Kurulumuzca sunulmasına;

ASLI GİBİDİR

E. Çağrı ESİRGEMEZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

./..

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi ve No: 30.04.2021/ 314
Karar Tarihi ve No : 30.04.2021/ 6876

17.07.22
Toplantı Yeri
ÇANAKKALE

2/2

2016 numaralı parseldeki Cezayirli Hasan Paşa Köşkü'ne yönelik sunulan rölöve çizimi ile restitüsyon projesi, analitik rölöve ve malzeme analiz paftalarının 05.11.1999 tarih/ 660 sayılı ilke kararı uyarınca uygun olduğuna; köşkün, çevresindeki kalıntıları ile bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekmekte birlikte köşk yapısının günümüzde oldukça metruk durumda olması; önem ve özellikleri bakımından Çanakkale bölgesinde bilinen tek örneği olması sebebiyle; köşk yapısına yönelik koruma, onarım ve yeniden yaşatma projelerinin ivedi olarak hazırlanarak Kurulumuza sunulmasına; bu kapsamda köşk alanında yapı içindeki sarnıç ve güney giriş cephesindeki asma köprünün oturduğu tonozlu birim ve çevresindeki kalıntıların açığa çıkarılmasına yönelik temel kazılarının ilgili Müze Müdürlüğü denetiminde yapılarak hazırlanacak raporun Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

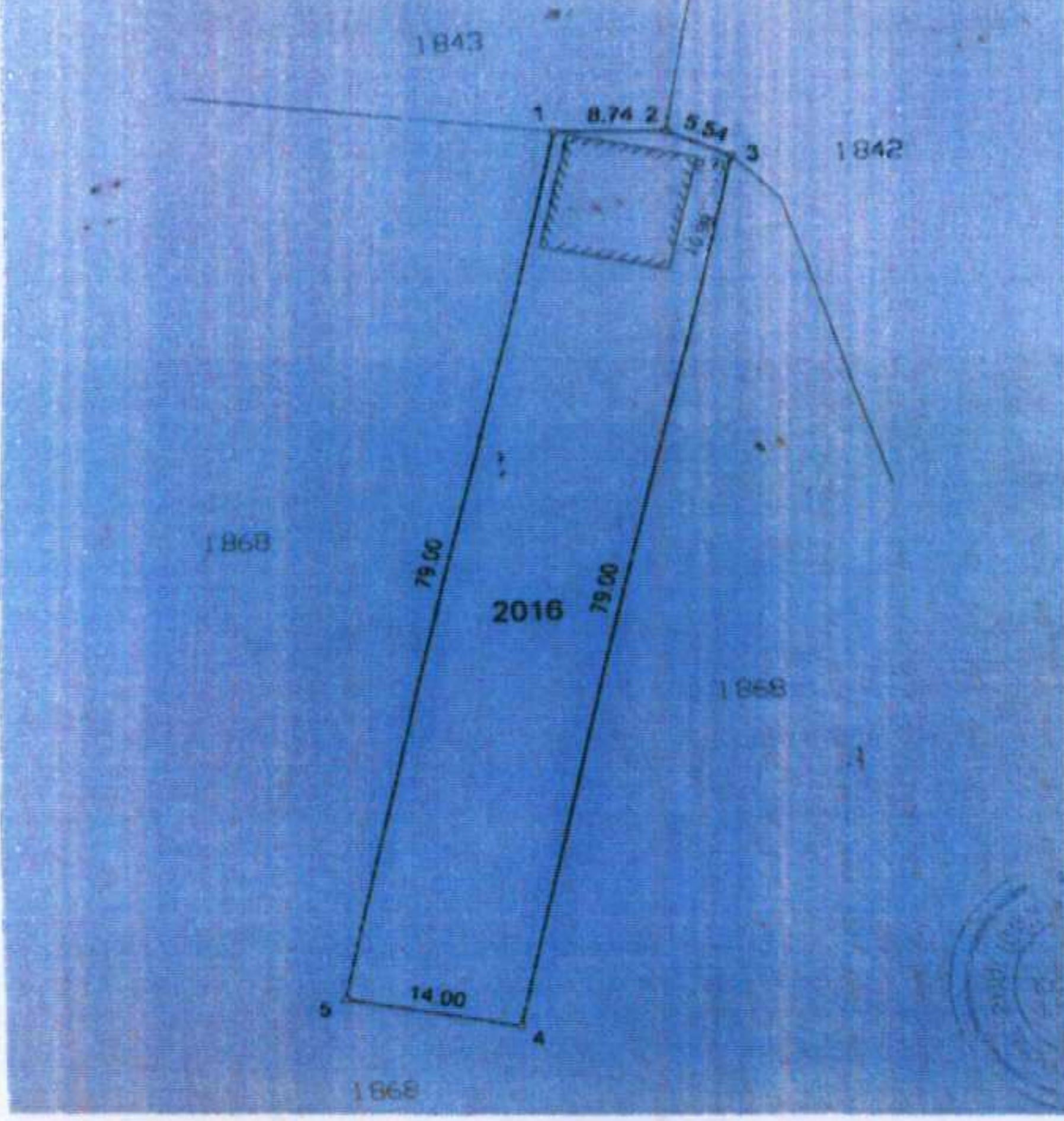
ASLI GİBİDİR

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO:
TÜRKİYE				HARİTA NO:
İLİ: ÇANAKKALE	İLÇESİ: EZİNE İLÇESİ	MAHALLE KÖY: MAHMUDIYE KÖYÜ	KORUMA DERECESESİ	ANITSAL
SOKAK VE KAPI NO: YERKESİĞİ İÇİ MEVKİİ	KADASTRO PAFTA: ADA: PARSEL: 1868 - 2016			ÇEVRESEL
ADI: CEZAYİRLİ GAZİ HASAN PAŞA KÖŞKÜ VE ÇİFTLİK YERLEŞİMİ	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): 18. YÜZYILIN İKİNCİ YARISI OSMANLI DÖNEMİ	ANITSAL
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE:	1. GRUP

GENEL TANIM: Çanakkale İli, Ezine İlçesi, Mahmudiye Köyü, Yerkesiği Mevkii'nde yer almaktadır.

KORUMA DURUMU	A	İYİ	TAŞIYICI YAPI	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAPI	A	İÇ YAPI	A	SÜSLEME ELEMANLARI	A	RUTUBET	A	YOK
	B	ORTA	C	B	B	B	C	B	C	B	C	B	C	B	İZİ VAR
	C	FENA		C		C		C		C		C		C	ÖNEMLİ

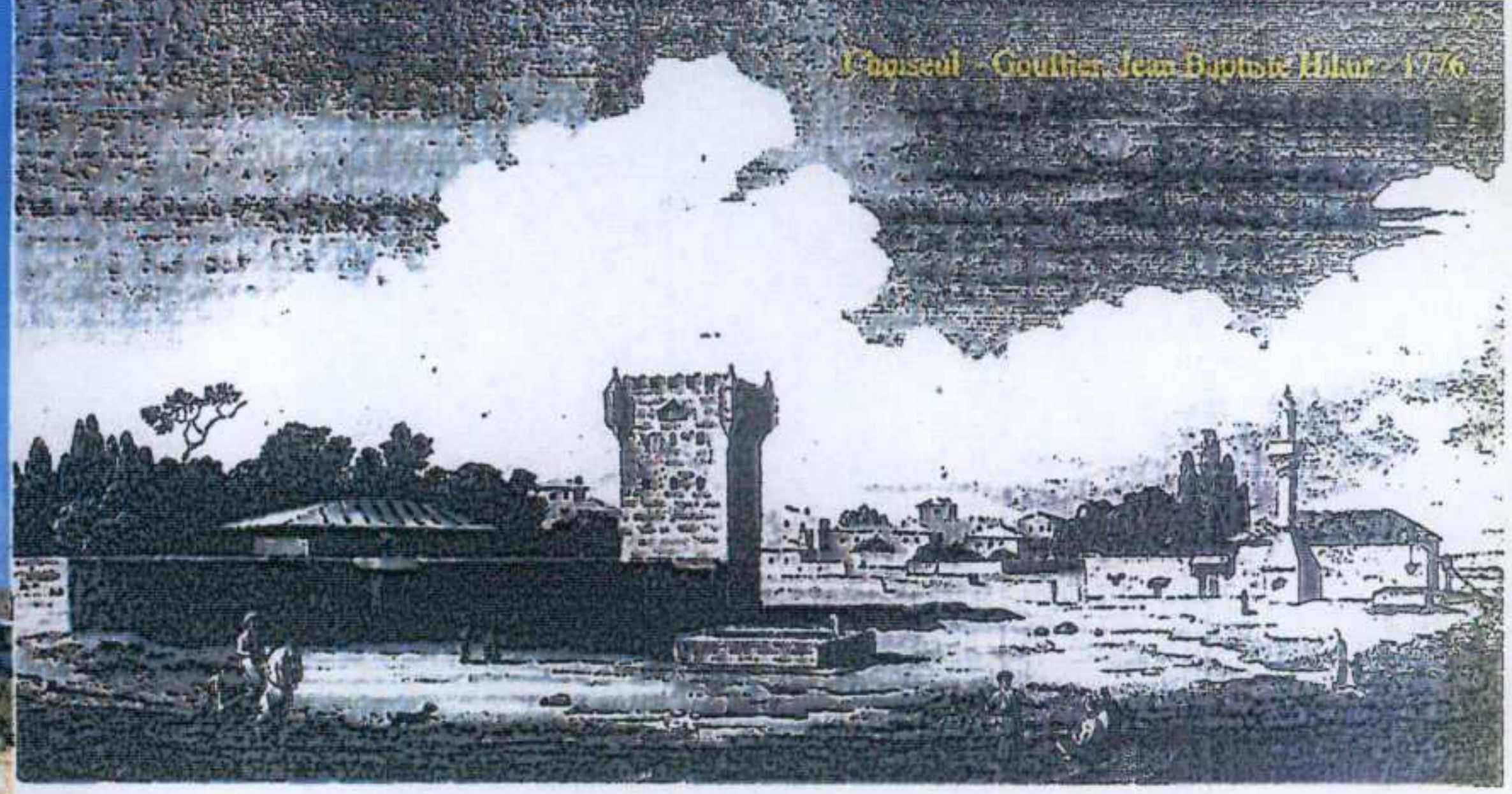
HARİTA PLANI:

FOTOĞRAF

TESCİLE KONU TAŞINMAZ

GÖZLEMLER: Kule yapısının beden duvarlarında zamana ve beşeriyete bağlı deformasyonlar, iç taşıyıcı sisteminin bulunmadığı,, günümüzde metruk bir vaziyette olduğu, çevresinde yapı kalıntılarının bulunduğu görülmüştür.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Hazine BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:

YAPILAN ONARIMLAR: 1785 yılında yapının banisi Gazi Hasan Paşa tarafından onarım görmüştür.

AYRINTILI TANIM:

Çanakkale İlinin, Ezine İlçesi, Mahmudiye Köyü'nde, Yerkesiği Mevkii'nde ve Troya (Truva) Tarihi Milli Parkı sınırları içerisinde yer almaktadır. Hasan Paşa Konağı'nın inşa tarihini kesin olarak verecek bir belge bulunmamaktadır. Bununla birlikte, yapıyı ve müstemilatını "çiftlik veya kır evi" tanımıyla, kaptan paşanın arazilerinden birisi olarak gösteren Le Comte de Choiseul - Gouffier'nin gezi tarihi dikkate alındığında binanın 1776 yılından önceye ait olduğu anlaşılar. 19. yüzyıl başlarında yöreyi gezen R. Walpole ise çiftlikten başka cami, çeşme ve su kanalını da Hasan Paşa'yla ilişkilendirir. Yapının üzerinde kitabe yoktur. Kuledeki ahşaplar üzerinde yapılan dendrokronolojik ölçümler 1783 yılını vermiştir. Ancak yapı, daha 1776'da kullanımda iken Gouffier tarafından görülmüştür. Bu nedenle Ayda Arel, Hasan Paşa'nın kaptan-ı deryahğa getirildiği 1770 yılının, yapı için önerilebilecek en erken tarih olduğunu ileri sürmüştür. Yapı, 1785 yılında banisi tarafından tamir ettirilmiştir. Dendrokronolojik ölçümlerde kullanılan ahşapların bu tamirat sırasında kullanılan malzemeler oldukları anlaşıyor. Kule (konak) ve çiftlik, 1790 yılında Hasan Paşa'nın ölümünden sonra kaderine terk edilmiş olmalıdır. Çünkü 19. yüzyılın ilk çeyreğinde çiftliğin harap durumda olduğu bilinmektedir.

Bina bölgedeki üslup anlayışından farklıdır. Avrupa-Rhodian veya belki de güney İtalya mirasını fark etmek zor değildir. Çezayirli Hasan Paşa Köşkü olarak bilinen yapı, 18. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenmektedir.

Bu kule ile denizcilik arasındaki yakın ilişki, yapının iç kısmındaki bir keşifle vurgulanmaktadır. Salonun veya resepsiyon odasının duvarlarında, üst katta ve birinci katta liman sahneleri, balık ve çok sayıda gemi temsili bulunmuştur. Sندان bir önceki siva katmanı olarak kesilen bu grafitiler, bize çok çeşitli stilve modeldeki erken dönem gemi filolarını sunmaktadır.

- * Çetindaş, M., B. (2008). *Türk Denizcilerinin Mezar Taşları*, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Kültür Yayınları.
- * Altier, S. (2016). "Çanakkale ve Çevresinde Bazı Türk Dönemi Yapılarında Görülen Denizcilikle İlgili Kazıma (Grafiti) Tasvirler", Çanakkale Araştırmaları Türk Yılığ, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Atatürk ve Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi, Sayı: 21, ss.1-26, Çanakkale.
- * Arel, A. (1993). "About The Hasan Paşa Tower at Yerkesiği on The Plain of Troia", *Studio Troica*, ss. 173-188.
- * Arel, A. (1993). "Çezayirli Hasan Paşa Kulesi", *Tarihi ve Toplum*, ss. 216-221.
- * Choiseul-Gouffier, Le Comte de, *Voyage Pittoresque de la Grece*, T.I. Paris 1782, T.II, premiere partie, Paris 1809; T.II, deuxieme partie, Paris 1822; T.II, Nouvelle edition, Paris 1825.
- * Cook, John Manuel, (1973). "The Troad", *An Archeological Study*, Oxford.
- * Korfmann, Manfred. (1984). "Troy: Topography and Navigation", in *Troy and The Trojan War, a Symposium held at Bryn Mawr College*, October, (ed. M. Mellink), Bryn Mawr, pp. 1-16.
- * Uzunçarşılı, İ. H. (1942). "Çezayirli Gazi Hasan Paşa'ya Dair", *Türkiyat Mecmuası*, Cilt: 7-8, Sayı: 1, İstanbul, ss. 17-44.
- * Uysal, Z. (2016). "Çezayirli Gazi Hasan Paşa'nın Çanakkale Civarındaki Eserleri", *Çanakkale Araştırmaları Türk Yılığ*, Sayı: 21, Çanakkale, ss.47-78.
- * Uysal, A., O. (2019). "Troya (Truva) Milli Parkında Osmanlı Arkeolojisi", *Gastroia Journal of Gastronomy and Travel Research*, 3/1 (Troya Özel Sayısı), ss. 75-77.

EKLER:

RAPOR	
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	X
KİTABE	
VAKFIYE	

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
-----------------	----	----------	--------	--------------

ORJİNAL KULLANIMI: KULE - SAVUNMA YAPISI

BUGÜNKÜ KULLANIMI: METRUK

ÖNERİLEN KULLANIMI:

HAZIRLAYANLAR:

Rumeysa ÖZDİL ÇINAR
Mimar

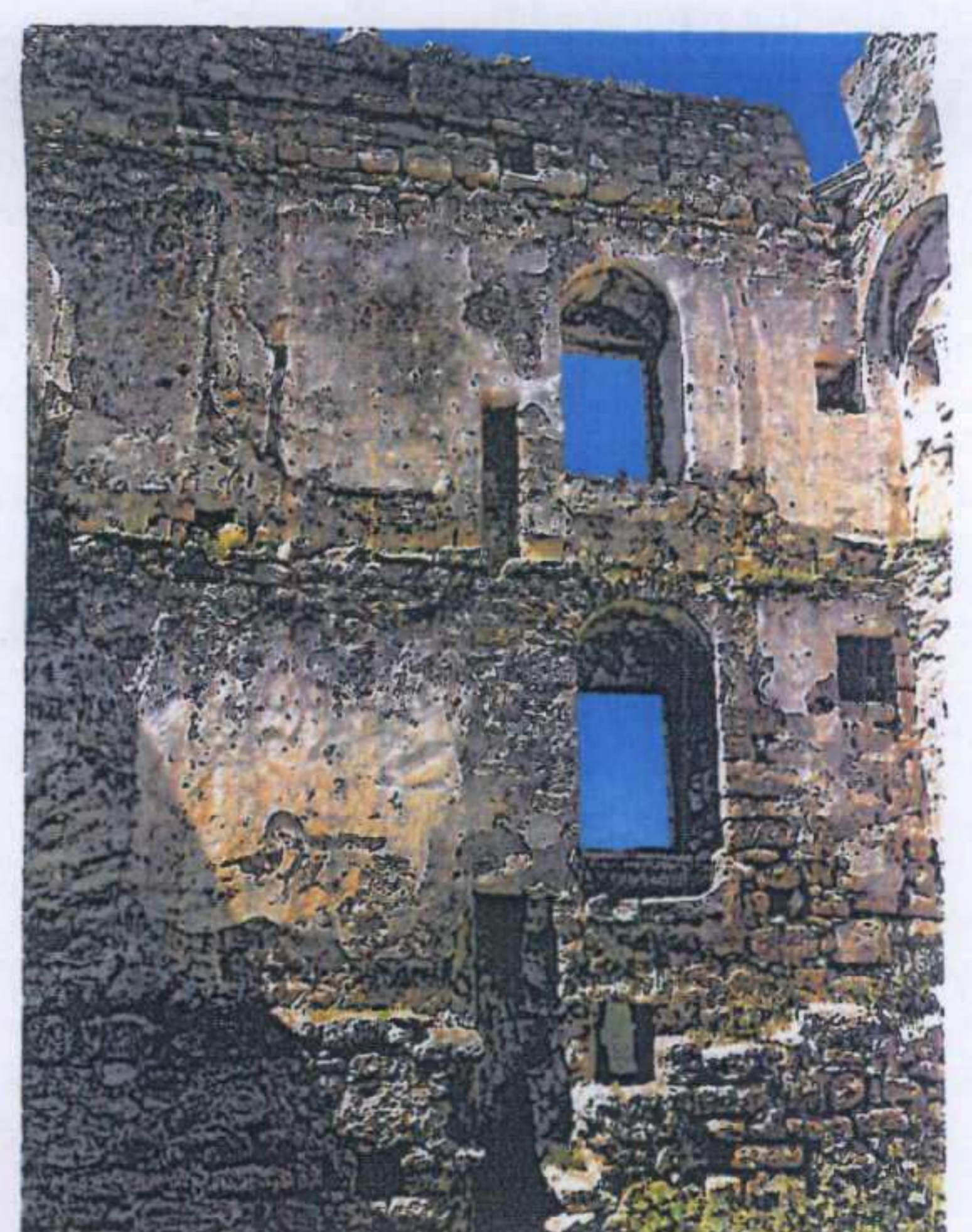
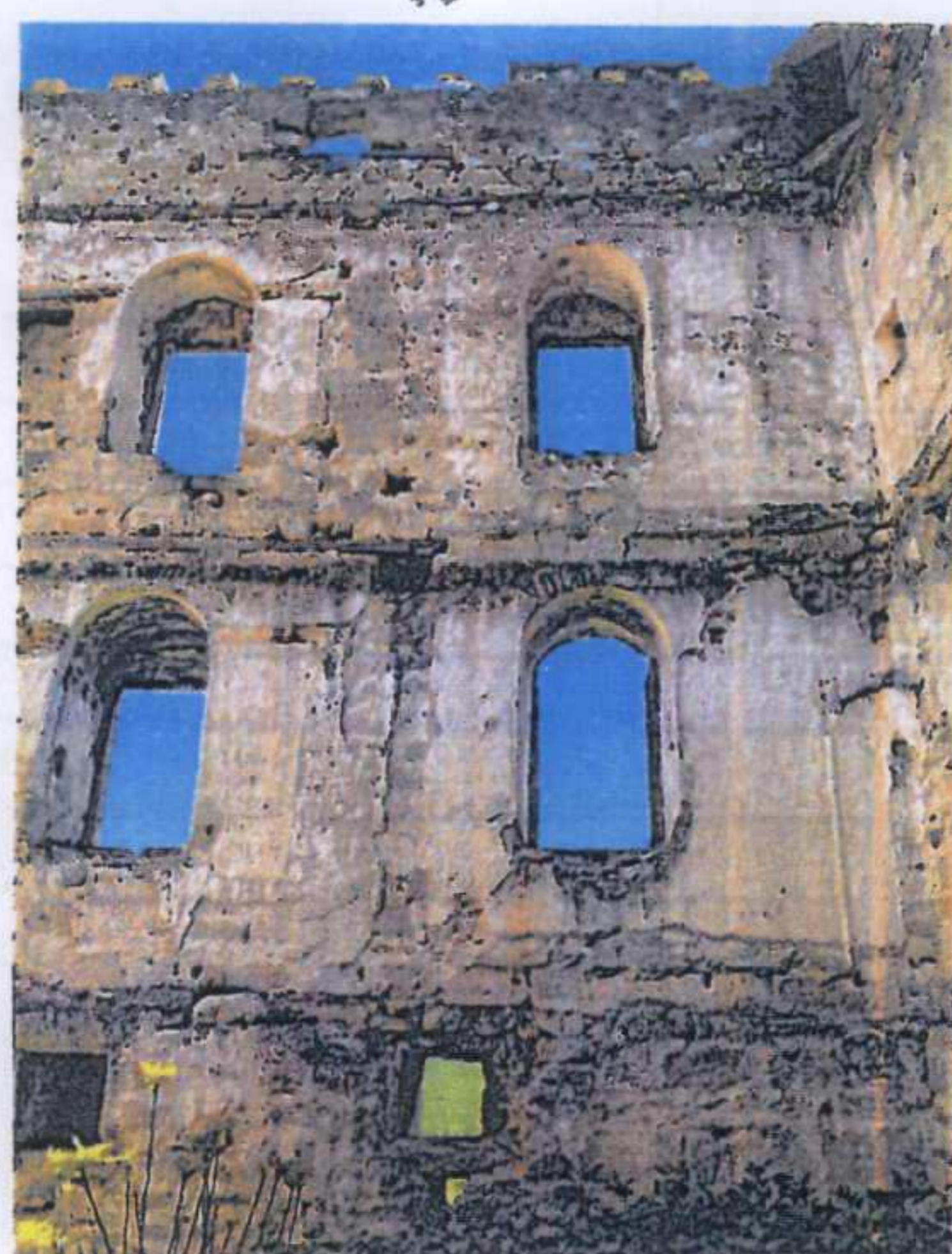
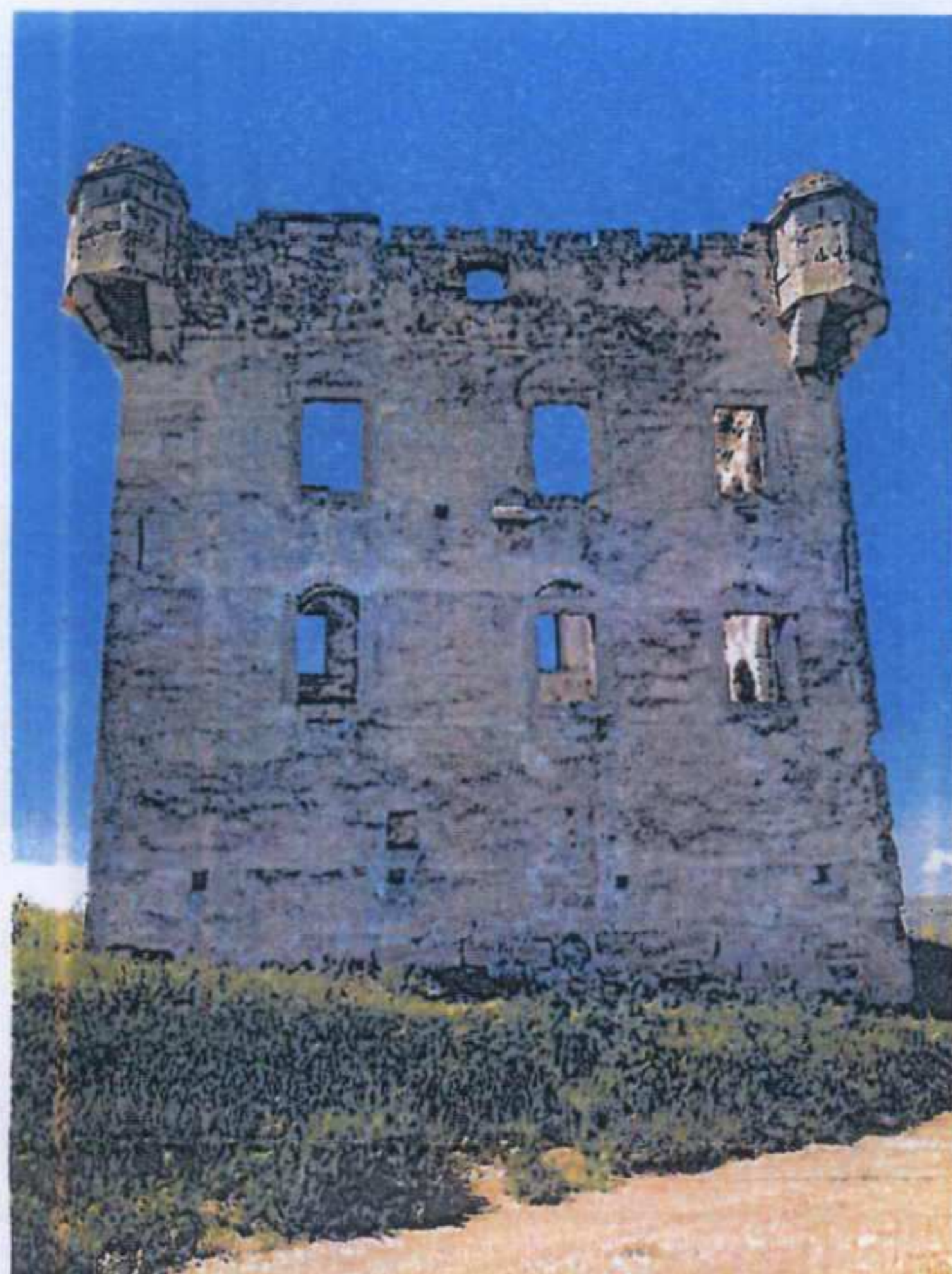
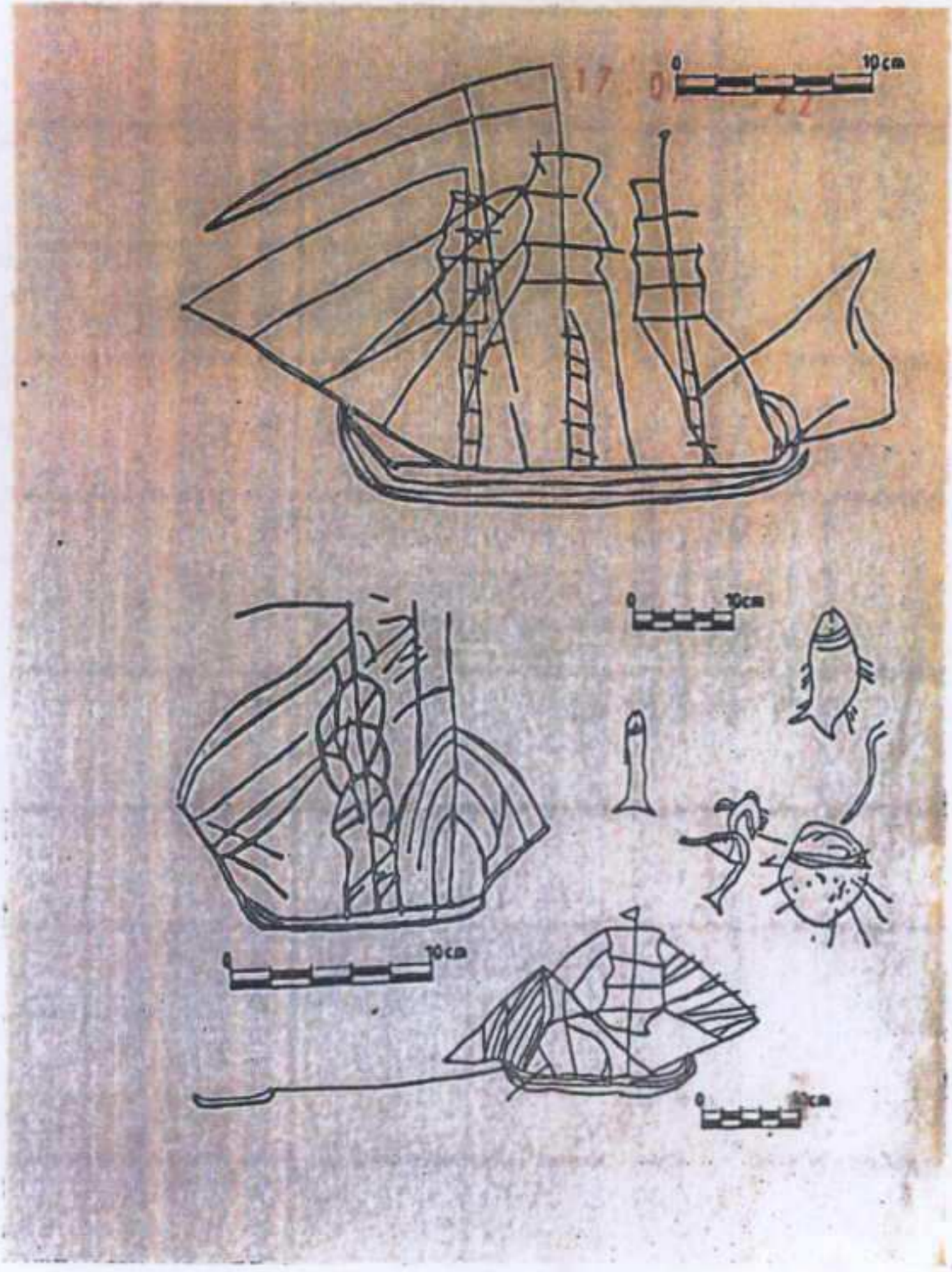
Taner BAHADIR
Mimar

Mirza ÇIRAK
Sanat Tarihçisi

E. Çağman ESİRGEMEZ
Koruma Bölge Kurulu Müdürü
Arkeolog

KONTROL EDEN:

KURUL ONAYI NO:	Çanakkale KVKBK'nun... Gün ve... Sayılı karar ekidir.
REVİZYON	
KURUL KARARLARI:	

ASLI GIBİDİ
Göğman ESİRGİ
Koruma Bölge Kurulu